

B. Regulaminy przygotowań i obrad Soboru Wszechprawosławnego

Aneks 8.

Regulamin Wszechprawosławnych Konferencji Przesoborowych

Tekst przyjęty przez III Wszechprawosławną Konferencję
Przesoborową (Chambésy 1986)¹

A r t y k u ł 1. Wszechprawosławne Konferencje Przesoborowe to nadzwyczajne zgromadzenia Kościoła prawosławnego dla przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru. W ich skład wchodzi, stosownie do praktyki ogólnoprawosławnej, kanonicznie wyznaczeni przedstawiciele autokefalicznych i autonomicznych lokalnych Kościołów prawosławnych.

Zwoływanie Konferencji

A r t y k u ł 2. Wszechprawosławne Konferencje Przesoborowe są zwoływane przez patriarchę ekumenicznego po uzyskaniu jednomyślnej zgody zwierzchników lokalnych Kościołów prawosławnych;

---

¹ Przedruk: NSO, s. 440–444. Tekst franc.: *Troisième Conférence Panorthodoxe Préconciliaire, Règlement des Conférences Panorthodoxes Préconciliaires*, „Episkepsis” 17 (1986) nr 369, s. 2–5.

odbywa się to przez rozesłanie listów patriarchalnych do wszystkich autokefalicznych i autonomicznych Kościołów lokalnych.

Artykuł 3. Listy patriarchalne obwieszczać, że Sekretariat do spraw Przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru zakończył uchwaloną na szczelbu ogólnoprawosławnym procedurę przygotowawczą. Procedura ta obejmuje przestudiowanie tematów mających być przedmiotem dyskusji, przygotowanie całości prac Konferencji oraz powołanie Międzyprawosławnej Komisji Przygotowawczej. Listy patriarchalne informują ponadto, że poszczególne Kościoły lokalne są wystarczająco przygotowane do dyskusji nad tymi tematami. W listach ustala się miejsce i termin Konferencji oraz zaprasza Kościoły lokalne do wyznaczenia, zgodnie z ustaloną ogólnoprawosławną praktyką, swoich przedstawicieli na Konferencję.

Katalog tematów

Artykuł 4. Katalog tematów każdej Wszechprawosławnej Konferencji Przedsoborowej ustala poprzednia Konferencja na podstawie katalogu tematów wybranych przez I Wszechprawosławną Konferencję Przedsoborową. Nie wolno ani usunąć, ani dodać jakiegось tematu do ustalonego i przyjętego na szczelbu ogólnoprawosławnym katalogu tematów, przynajmniej do czasu ich wyczerpania. Następnie zwołany zostanie Święty i Wielki Sobór.

Skład – przewodniczący – sekretarz

Artykuł 5. Liczba członków delegacji poszczególnych Kościołów lokalnych nie może przekraczać liczby tematów porządku dziennego Wszechprawosławnej Konferencji Przedsoborowej. Delegacjom mogą towarzyszyć fachowi doradcy – osoby duchowne lub świeckie – których liczba wszakże nie może przekroczyć liczby członków własnej delegacji. Doradcy biorą udział w sesjach zgromadzenia ogólnego bez prawa do głosowania, lecz z prawem przemawiania w razie konieczności. Pomagają oni w pracy Konferencji, wykonując specjalne zadania, powierzone im przez zgromadzenie ogólne albo przez komisje Konferencji.

Artykuł 6. Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej przewodniczy przedstawiciel Patriarchatu Ekumenicznego.

Artykuł 7. Przewodniczący, wykonując swoje obowiązki, przed każdą Konferencją zwołuje zebranie kierowników delegacji Kościołów prawosławnych. Celem tego zebrania jest ogólne zorientowanie się w czekającej ich pracy, ustalenie kolejności omawiania tematów, przyjęcie programu Konferencji, a także innych punktów dotyczących procedury zapewniającej skuteczną i lepszą koordynację pracy. W zebraniu bierze udział także sekretarz Konferencji. Wyniki tego spotkania przewodniczący przedkłada zgromadzeniu ogólnemu do zatwierdzenia. Podobne narady kierowników delegacji mogą być zwoływane również w czasie pracy Konferencji.

Artykuł 8. Przewodniczący Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej ogłasza otwarcie i zamknięcie prac. Kierując dyskusjami, w razie potrzeby wygłasza krótkie komentarze, udziela głosu i w ogóle wypełnia wszystkie zadania, potrzebne dla możliwie jak najsprawniejszego przebiegu prac Konferencji zgodnie z przyjętym porządkiem. Przewodniczący – za zgodą zgromadzenia ogólnego – może ograniczyć czas trwania przemówień. W wypadku gdy dyskusja zaplanowana na jakiś temat nie została zakończona albo lista zgłoszonych mówców nie została wyczerpana, przewodniczący, przez publiczne głosowanie, ustala dalszy tok pracy.

Artykuł 9. Sekretarz Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej jest sekretarzem do spraw przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru. Sekretarz przedkłada projekty tekstów, przygotowane przez Międzyprawosławną Komisję Przygotowawczą, i *dossiers*, sporządzone dla poszczególnych tematów. Nadzoruje sporządzanie protokołów z prac Konferencji i wszystkimi stojącymi do jego dyspozycji środkami wspiera prace zgromadzenia ogólnego i komisji. Sekretarz do spraw przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru troszczy się o dokonanie przekładu całości oficjalnych materiałów roboczych na język grecki, rosyjski i francuski oraz o jednoczesne tłumaczenie symultaniczne na te języki, aby prace Międzyprawosławnej Komisji Przygotowawczej

i Wszechprawosławnych Konferencji Przesoborowych mogły przebiegać bez zakłóceń.

Prace Konferencji

Artykuł 10. Prace każdej Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej rozpoczynają się i kończą odprawieniem Boskiej Liturgii.

Artykuł 11. Prace Konferencji toczą się na zgromadzeniach ogólnych i w komisjach. Sekretarz – po uprzedniej naradzie z kierownikami delegacji różnych Kościołów lokalnych – proponuje Konferencji członków i ogólny skład komisji, co zatwierdza zgromadzenie ogólne. Doradców delegacji także rozdziela się między komisje. Biorą oni udział w ich pracach. Mają wprowadzić prawo przemawiania, ale nie mają prawa głosu przy uchwalaniu zaproponowanych tekstów. Członkowie zwyczajni każdej komisji wybierają swojego przewodniczącego i sekretarza.

Artykuł 12. Komisje Konferencji, na podstawie projektów tekstów przygotowanych przez Międzyprawosławną Komisję Przygotowawczą i z uwzględnieniem udzielonych im przez zgromadzenie ogólne dyrektyw w sprawie każdego tematu, opracowują projekt tekstu, który przedkładają plenum. Przewodniczący komisji przedstawia temat, ustala program pracy, kieruje dyskusjami, a w końcu przedkłada plenum propozycje opracowane przez daną komisję. Każda komisja, na propozycję przewodniczącego, może utworzyć podkomisje dla głębszego przebadania niektórych aspektów tematu. Propozycje podkomisji, raz zaakceptowane przez komisję, włącza się do projektu tekstu, przedkładanego zgromadzeniu ogólnemu Konferencji. Propozycje te mają charakter przygotowawczy w odniesieniu do prac Konferencji.

Międzyprawosławną Komisją Przygotowawczą

Artykuł 13. Międzyprawosławną Komisję Przygotowawczą zwołuje się listami patriarchy ekumenicznego; w jej skład, zgodnie z praktyką ogólnoprawosławną, wchodzi po jednym przedstawicielu

i jednym doradcą teologicznym z każdego lokalnego Kościoła prawosławnego. Przewodniczącym Międzyprawosławnej Komisji Przygotowawczej jest przedstawiciel Patriarchatu Ekumenicznego, a jej sekretarzem – sekretarz do spraw przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru.

Artykuł 14. Prace Międzyprawosławnej Komisji Przygotowawczej toczą się na plenum lub w komisjach. W kwestii składu i pracy tych komisji obowiązują w sposób analogiczny art. 11 i 12 niniejszego regulaminu.

Artykuł 15. Międzyprawosławna Komisja Przygotowawcza bierze na siebie odpowiedzialność za przestudiowanie, wypracowanie i przygotowanie tematów przyszłej Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej. Rozpatruje ona badania i sprawozdania lokalnych Kościołów, a w sposób bardziej ogólny – wszystkie związane z tym materiały, przedłożone do jej dyspozycji przez Sekretariat do spraw Przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru. Zadaniem Międzyprawosławnej Komisji Przygotowawczej jest uzgodnienie wspólnego prawosławnego stanowiska odnośnie do każdego z tematów znajdujących się na porządku dnia następnej Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej i wypracowanie wspólnego tekstu dotyczącego każdego tematu, który – w formie sprawozdania – zostanie przedłożony do rozpatrzenia w czasie najbliższej Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej, która zdecyduje o jego przyjęciu.

Przyjęcie tekstów: podejmowanie uchwał – charakter uchwał

Artykuł 16. Teksty dotyczące wszystkich tematów znajdujących się na porządku dnia Wszechprawosławnych Konferencji Przesoborowych są przyjmowane jednomyślnie. Jeśli chodzi o uchwały w sprawach proceduralnych, wymagana jest większość dwóch trzecich głosów delegacji uczestniczących w Konferencji. Uchwały Wszechprawosławnych Konferencji Przesoborowych w kwestii poszczególnych tematów porządku dziennego mają charakter przygotowawczych propozycji dla Świętego i Wielkiego Soboru. Dopóki więc sobór nie podejmie uchwały, decyzje Konferencji nie mają

bezpośrednio wiążącego charakteru dla Kościołów lokalnych, chociaż są wyrazem Tradycji prawosławnej.

Artykuł 17. Jeśli podczas debat na zgromadzeniu ogólnym nie osiągnie się jednomyślności delegacji na dany temat, rezygnuje się z decyzji w tej sprawie, a projekt tekstu odnoszącego się do danego tematu trzeba koniecznie ponownie opracować. Zgodnie z procedurą ustaloną na szczelbu ogólnoprawosławnym zadanie to przejmuje Sekretariat do spraw Przygotowania Wielkiego i Świętego Soboru. Temat tak odroczony umieszcza się jako pierwszy na liście zagadnień do rozstrzygnięcia na następnej Wszechprawosławnej Konferencji Przesoborowej i także jako pierwszy omawiany jest przez Międzyprawosławną Komisję Przygotowawczą. Jeśli ponownie nie osiągnie się jednomyślności co do danego tematu albo jeśli wszystkie delegacje zarówno podczas pierwszej, jak i drugiej debaty plenarnej odrzucą przygotowany przez Międzyprawosławną Komisję Przygotowawczą projekt tekstu dotyczący tego tematu, wówczas Sekretariat do spraw Przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru uzupełnia zgromadzone w związku z nim materiały, aby można go było opracować od nowa zgodnie z powyższą procedurą.

Artykuł 18. Teksty uchwał Wszechprawosławnych Konferencji Przesoborowych, przygotowane w oficjalnych językach Konferencji, tzn. greckim, rosyjskim i francuskim, są podpisywane przez kierowników delegacji lokalnych Kościołów prawosławnych. Następnie Sekretariat do spraw Przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru przesyła je wszystkim autokefalicznym i autonomicznym lokalnym Kościołom prawosławnym.

Artykuł 19. Sekretariat do spraw Przygotowania Świętego i Wielkiego Soboru przesyła możliwie jak najszybciej wszystkim lokalnym Kościołom prawosławnym protokoły z Wszechprawosławnych Konferencji Przesoborowych, a następnie publikuje protokoły i wspomniane uchwały Wszechprawosławnych Konferencji Przesoborowych.

Z francuskiego przełożył Tadeusz Kałużny SCJ